

Số: /BYT-KCB

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

V/v tổ chức hoạt động hưởng ứng
Ngày Thế giới không thuốc lá 31/5,
Tuần lễ quốc gia không thuốc lá
25-31/5/2024 và tăng cường thực thi
Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá

Kính gửi: Ủy ban Nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

Ngày Thế giới không thuốc lá 31 tháng 5 năm 2024 được Tổ chức Y tế thế giới phát động với chủ đề **“Bảo vệ trẻ em trước những tác động của ngành công nghiệp thuốc lá”**.

Tổ chức Y tế Thế giới nhấn mạnh Ngày Thế giới không thuốc lá năm 2024 là diễn đàn để giới trẻ trên toàn thế giới yêu cầu ngành công nghiệp thuốc lá ngừng việc nhắm tới trẻ em, thanh thiếu niên bằng những sản phẩm có hại cho sức khỏe, đồng thời kêu gọi chính phủ các nước thực hiện các biện pháp phòng, chống tác hại thuốc lá mạnh mẽ, bảo vệ các em khỏi tác động của việc quảng cáo thuốc lá, bao gồm cả việc tiếp thị qua mạng xã hội và các nền tảng kỹ thuật số.

Theo Tổ chức Y tế thế giới, có mối liên quan rõ ràng giữa việc gia tăng tỷ lệ sử dụng các sản phẩm thuốc lá trong giới trẻ với việc tiếp cận giới trẻ thông qua quảng cáo, khuyến mại, tiếp thị thuốc lá, đặc biệt trên các nền tảng kỹ thuật số.

Trên toàn cầu, ước tính có khoảng 19 triệu thanh thiếu niên từ 13–15 tuổi (13 triệu bé trai và 6 triệu bé gái) hiện đang hút thuốc lá, trong đó có khoảng 5 triệu thanh thiếu niên hút thuốc lá sống ở khu vực Đông Nam Á.¹ Khảo sát ở hầu hết các quốc gia đều cho thấy tỷ lệ trẻ em từ 13–15 tuổi đang sử dụng các sản phẩm thuốc lá, đặc biệt là các sản phẩm thuốc lá mới như thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng cao.²

Tại Việt Nam, Báo cáo tổng kết 10 năm thi hành Luật Phòng, chống tác hại thuốc lá (PCTH thuốc lá) cho thấy nhờ có nhiều nỗ lực trong công tác PCTH thuốc lá, tỷ lệ sử dụng thuốc lá điều thông thường trong nam giới trưởng thành giảm trung bình 0,5% mỗi năm từ 47,4% năm 2010³ xuống còn 38,9% năm 2023⁴. Tỷ lệ hút thuốc ở thanh thiếu niên giảm, trong đó, ở nhóm 13-15 tuổi giảm từ 2,5% năm 2014⁵ xuống còn 1,9% năm 2022⁶. Tỷ lệ phơi nhiễm với khói thuốc thụ động cũng giảm đáng kể cả ở các hộ gia đình, nơi cộng đồng và nơi làm việc. Đây là những kết quả rất đáng khích lệ trong công tác PCTH thuốc lá.

¹ World Health Organization (2024), WHO global report on trends in prevalence of tobacco use 2000–2030, page 32

<https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/375711/9789240088283-eng.pdf?sequence=1>

² <https://www.uicc.org/what-we-do/thematic-areas/tobacco-control/world-no-tobacco-day#:~:text=The%20theme%20of%20World%20No%20Tobacco%20Day%202024%20is%20%22Protecting,using%20tobacco%20and%20nicotine%20products.>

³ Trường Đại học Y Hà Nội (2010), Điều tra toàn cầu về hút thuốc lá ở người trưởng thành tại Việt Nam năm 2010

⁴ Trường Đại học Y tế Công cộng (2023) Điều tra về tình hình sử dụng thuốc lá ở người trưởng thành (trên 15 tuổi) tại 30 tỉnh, thành phố năm 2023

⁵ Trường Đại học Y Hà Nội (2014), Điều tra về tình hình sử dụng thuốc lá trong thanh thiếu niên tại Việt Nam năm 2014

⁶ Trường Đại học Y Hà Nội (2022), Điều tra về tình hình sử dụng thuốc lá trong thanh thiếu niên tại Việt Nam năm 2022

Tuy nhiên, những thành tựu này có nguy cơ bị phá bỏ bởi việc gia tăng nhanh chóng tỷ lệ sử dụng các sản phẩm được gọi là thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng, đặc biệt là trong giới trẻ. Tỷ lệ sử dụng thuốc lá điện tử trong học sinh ở nhóm tuổi 13-17 tăng từ 2,6% năm 2019⁷ lên 8,1% năm 2023⁸. Ở nhóm 13-15 tuổi, tỷ lệ đã tăng hơn gấp đôi từ 3,5% năm 2022⁹ lên 8% năm 2023¹⁰.

Ngày 24/5/2023, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 568/QĐ-TTg phê duyệt Chiến lược quốc gia về PCTH thuốc lá đến năm 2030, trong đó có mục tiêu: “Giảm tỷ lệ sử dụng thuốc lá trong cộng đồng là mục tiêu quan trọng trong việc giảm các yếu tố nguy cơ đối với sức khỏe...”. “Ngăn ngừa việc sử dụng các sản phẩm thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng,, shisha và các sản phẩm thuốc lá mới khác trong cộng đồng”.

Để tiếp tục tăng cường thực thi Luật PCTH thuốc lá, Chiến lược quốc gia về PCTH thuốc lá, Bộ Y tế trân trọng đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phối hợp, chỉ đạo tổ chức các hoạt động tăng cường thực thi Luật PCTH thuốc lá, Chiến lược quốc gia về PCTH thuốc lá; hưởng ứng Ngày Thế giới không thuốc lá 31 tháng 5, Tuần lễ Quốc gia không thuốc lá từ ngày 25 đến ngày 31 tháng 5, cụ thể như sau:

1. Tổ chức thực hiện Luật PCTH thuốc lá và Chiến lược quốc gia về PCTH thuốc lá đến năm 2030 của Thủ tướng Chính phủ tại Quyết định số 568/QĐ-TTg ngày 24/5/2023.

a) Xây dựng, tổ chức triển khai Kế hoạch của UBND tỉnh về việc thực hiện Chiến lược quốc gia về PCTH thuốc lá đến năm 2030; đưa chỉ tiêu giảm tỷ lệ sử dụng thuốc lá vào chỉ tiêu phát triển kinh tế xã hội của địa phương theo từng thời kỳ; lồng ghép hoạt động PCTH thuốc lá vào các chiến lược, quy hoạch, kế hoạch, chương trình, dự án khác của địa phương theo quy định tại Quyết định số 568/QĐ-TTg ngày 24/5/2023 của Thủ tướng Chính phủ;

b) Kiện toàn Ban chỉ đạo Chương trình PCTH thuốc lá; phân công trách nhiệm cụ thể của các thành viên Ban chỉ đạo; Ban hành quy định về chức năng nhiệm vụ, cơ chế phối hợp giữa các Sở, ban ngành, tổ chức đoàn thể để bảo đảm triển khai có hiệu quả công tác PCTH thuốc lá;

c) Chỉ đạo việc lồng ghép hoạt động PCTH thuốc lá trong các phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”; phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”; nhân rộng các mô hình xã, phường, thị trấn, cơ quan, đơn vị không khói thuốc.

d) Tiếp tục chỉ đạo các Sở, ban, ngành, cơ quan, đơn vị đưa nội dung PCTH thuốc lá vào kế hoạch hoạt động hằng năm, đưa quy định cấm hút thuốc lá tại nơi làm việc vào quy chế nội bộ của các cơ quan, đơn vị; treo biển báo cấm hút thuốc tại các địa điểm có quy định cấm hút thuốc theo quy định của Luật PCTH thuốc lá.

7 WHO (2019), Báo cáo khảo sát hành vi sức khỏe học sinh toàn cầu tại Việt Nam năm 2019

8 Trường Đại học Y tế Công cộng (2023), Điều tra về sử dụng thuốc lá mới ở nhóm học sinh THCS và THPT ở một số tỉnh, thành phố (kết quả sơ bộ tại 11 tỉnh, thành phố)

9 Trường Đại học Y Hà Nội (2022), Điều tra về tình hình sử dụng thuốc lá trong thanh thiếu niên tại Việt Nam năm 2022

10 Trường Đại học Y tế Công cộng (2023), Điều tra về sử dụng thuốc lá mới ở nhóm học sinh THCS và THPT ở một số tỉnh, thành phố (kết quả sơ bộ tại 11 tỉnh, thành phố)

đ) Phát huy vai trò của mạng lưới cộng tác viên về PCTH thuốc lá tại cộng đồng trong việc vận động, hướng dẫn người dân nghiêm túc thực hiện các quy định pháp luật và tích cực tham gia hoạt động phòng, chống tác hại của thuốc lá.

e) Đẩy mạnh các hoạt động thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm về PCTH thuốc lá; tổ chức các đợt thanh tra, kiểm tra liên ngành theo chuyên đề về PCTH thuốc lá theo phân cấp; Đào tạo, tập huấn nâng cao năng lực cho lực lượng thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm pháp luật về PCTH thuốc lá.

2. Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Công điện số 47/CĐ-TTg ngày 13/5/2024 về việc tăng cường quản lý thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng. Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo chính quyền các cấp và lực lượng chức năng trên địa bàn thực hiện:

a) Thường xuyên thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm, xử lý nghiêm các hành vi buôn lậu, vận chuyển, tàng trữ, buôn bán thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng chưa được phép kinh doanh, sử dụng trên thị trường Việt Nam;

b) Tăng cường thông tin, giáo dục, truyền thông về tác hại của thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng cho người dân.

3. Tổ chức các hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Thế giới không thuốc lá 31-5 và Tuần lễ quốc gia không thuốc lá từ ngày 25 đến ngày 31/5/2024.

Chỉ đạo các Sở, ban, ngành, đoàn thể ở địa phương phối hợp chặt chẽ với cơ quan đầu mối về PCTH thuốc lá tại tỉnh, căn cứ điều kiện thực tế để tổ chức các hoạt động thiết thực để hưởng ứng Ngày Thế giới không thuốc lá và Tuần lễ quốc gia không thuốc lá như: treo băng rôn, khẩu hiệu; tổ chức mít tinh, hội nghị, điều hành và các hình thức truyền thông phù hợp khác.

Bộ Y tế gửi kèm theo Công văn này tài liệu về tác hại của các sản phẩm thuốc lá mới, các khẩu hiệu, nội dung truyền thông về PCTH của thuốc lá để Quý cơ quan tham khảo, thực hiện (Tài liệu có thể tải về từ trang web <http://vinacosh.gov.vn>).

Xin trân trọng cảm ơn. *Minh*

Nơi nhận:

- Như trên;
- TTgCP (để báo cáo);
- PTTg Trần Hồng Hà (để báo cáo);
- VP TW, các Ban của Đảng;
- VP Quốc hội;
- VP Chính phủ;
- VP Chủ tịch nước;
- Ủy ban Xã hội của Quốc hội;
- Cơ quan TW của các đoàn thể;
- Tòa án nhân dân tối cao;
- Viện KSND tối cao;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Các đồng chí Thứ trưởng Bộ Y tế (để p/h);
- Văn phòng; Thanh tra; các Vụ, Cục (Bộ Y tế) (để thực hiện);
- Các cơ quan truyền thông;
- Sở Y tế các tỉnh, thành phố;
- Trung tâm kiểm soát bệnh tật các tỉnh, thành phố;
- Lưu: VT, KCB, Quỹ PCTHTL.

KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG

Trần Văn Thuấn
Trần Văn Thuấn